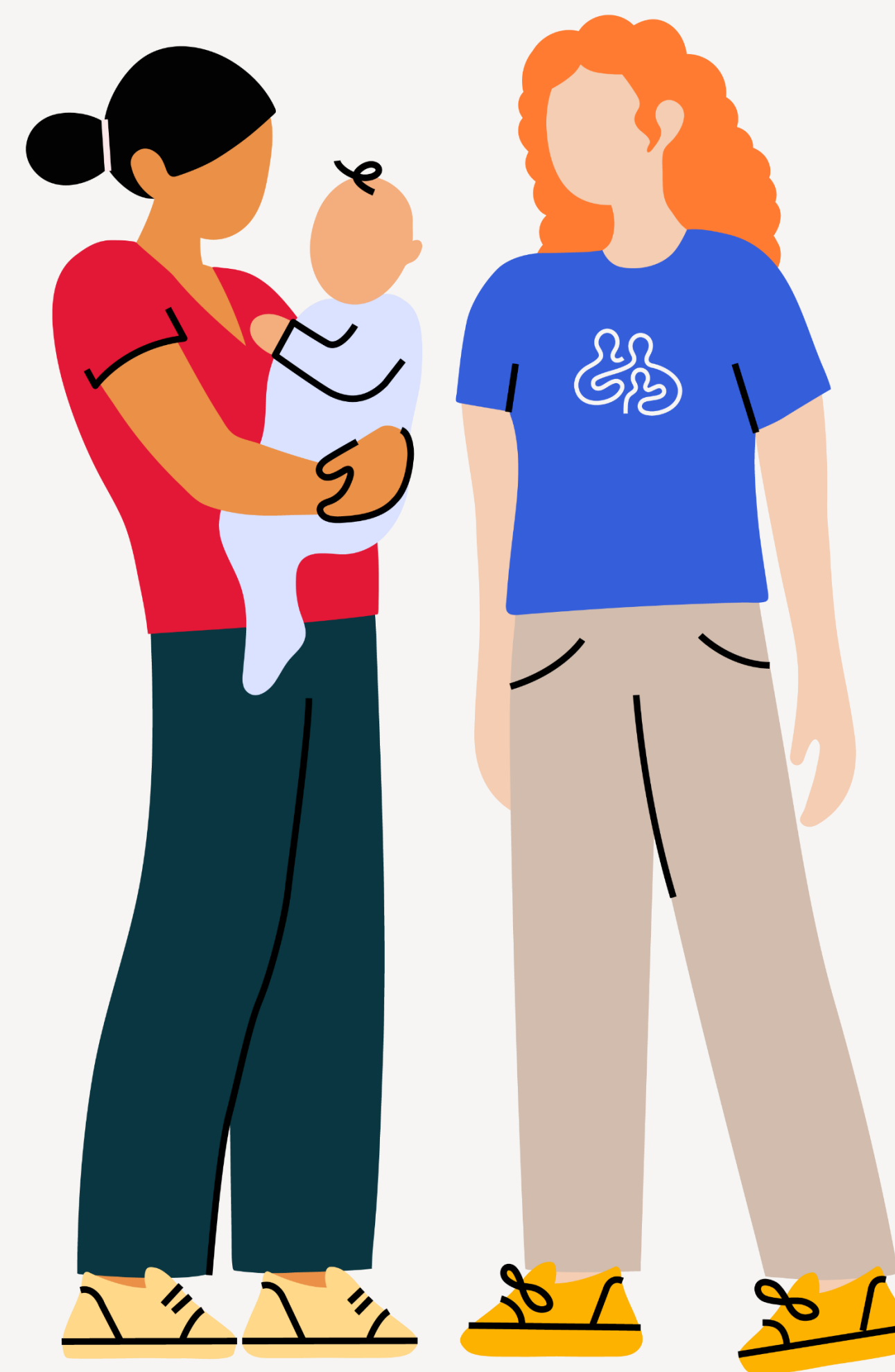

Sammen på vei

Tidlig innsats starter i graviditeten -
erfaringer fra hjemmebasert og
langvarig oppfølging av familier med
sammensatte behov

Jordmorkonferansen NSF 5. mai 2026

Tine Gammelgaard Aaserud,
Leder for Sammen på vei i Norge
RBUP Øst og Sør

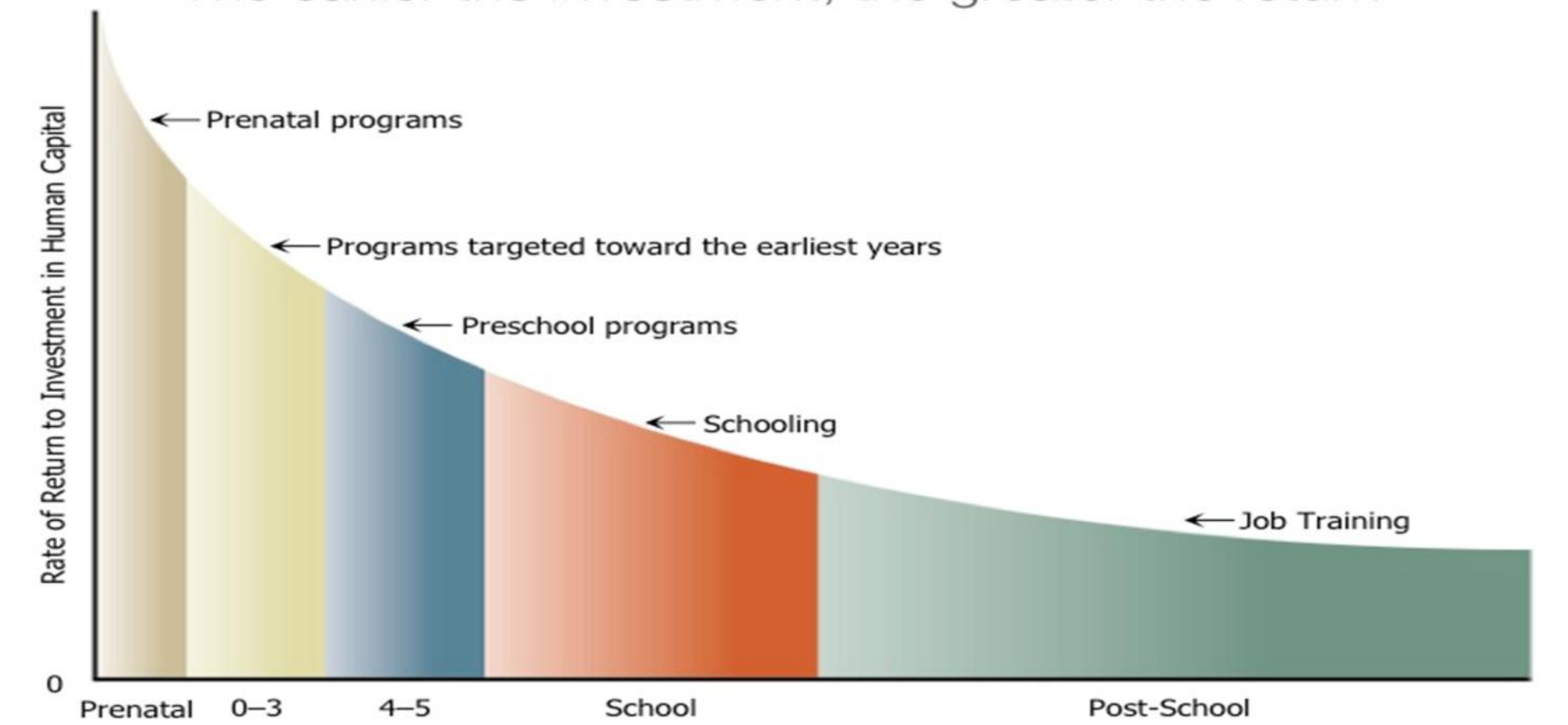

Hvorfor teste ut Sammen på vei i Norge?

- Hensikten og rammer for utprøvingen i Norge
- Forebygge uhelse og styrke gode foreldreegenskaper er god samfunnsøkonomi

EARLY CHILDHOOD DEVELOPMENT IS A SMART INVESTMENT

The earlier the investment, the greater the return

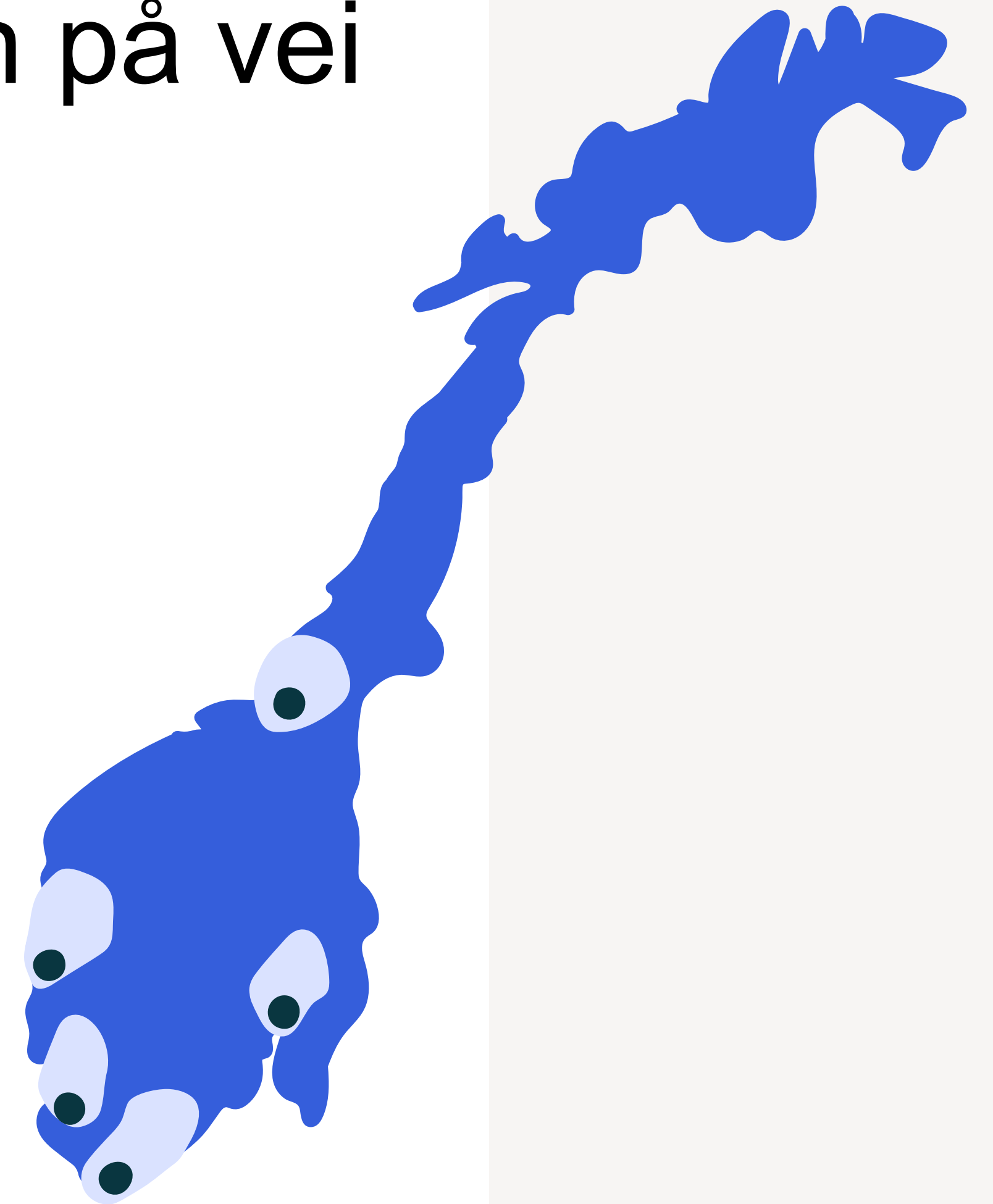

Source: James Heckman, Nobel Laureate in Economics The «Heckman curve»

Oversikt over utprøvingen av Sammen på vei

- Fase 1: Tilpasning til norsk kontekst (2015)
- Fase 2: Mindre pilotutprøving (2016-2020)
  - Tre kommuner og to bydeler (Familie for første gang)
- Fase 3: Utvide til *større skala* og gjennomføre effektstudie (2021-2028)
  - 39 kommuner fordelt på fem områder
- Fase 4: Videreføring og eventuell utvidelse av programmet

Hva?

Sammen på vei er et frivillig oppfølgingsprogram som består av strukturerte hjemmebesøk fra tidlig graviditet til barnet er to år. Programmet er et tilbud ved siden av de vanlige tjenestene.

Hva?

Sammen på vei er et frivillig oppfølgingsprogram som består av strukturerte hjemmebesøk fra tidlig graviditet til barnet er to år. Programmet er et tilbud ved siden av de vanlige tjenestene.

For hvem?

For gravide med sammensatte utfordringer som skal bli foreldre for første gang

Hva?

Sammen på vei er et frivillig oppfølgingsprogram som består av strukturerte hjemmebesøk fra tidlig graviditet til barnet er to år. Programmet er et tilbud ved siden av de vanlige tjenestene.

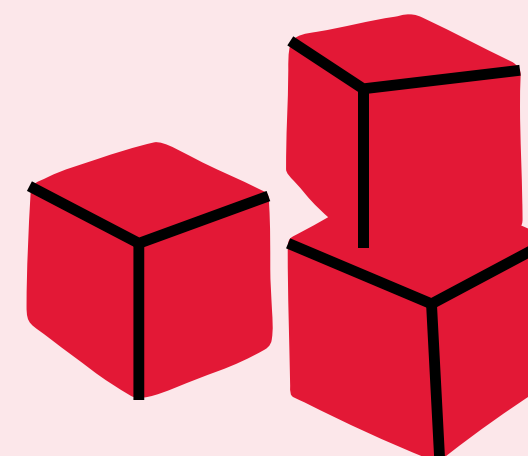

For hvem?

For gravide med sammensatte utfordringer som skal bli foreldre for første gang

Hvorfor?

Vi har ulike livsforutsetninger, og noen familier har behov for tettere og mer omfattende støtte i overgangen til foreldrerollen. Målet med programmet er å bryte sosial arv og forebygge generasjonsoverført uhelse og utenforskap.

Sammen på vei har som mål å:

1. Forbedre helsen til mor og barn under svangerskapet
2. Fremme barns helse og utvikling
3. Forbedre forelders helse og fremtidige livssituasjon

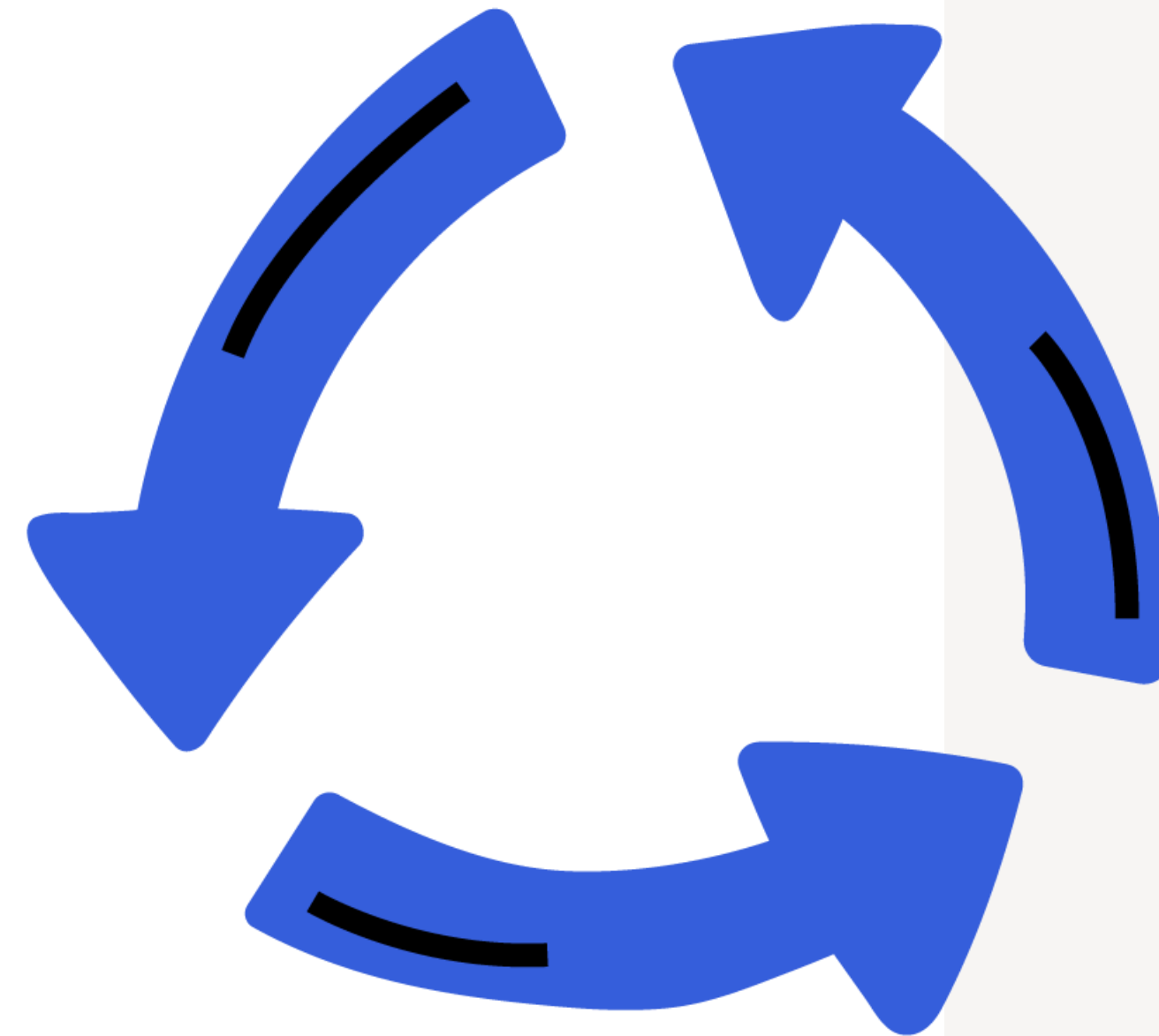
Programmet har en styrkebasert og endringsfokusert tilnærming som bygger på foreldres ønske om å gjøre det beste for sitt barn.

I tillegg til andre tjenester

- Samarbeider med relevante tjenester
- Styrker deltakerens mulighet til å nyttiggjøre seg av andre tjenester

Hvem er deltakerne og hvordan finner vi dem?

- Samarbeid med henvisende tjenester
- Henvises eller tar kontakt selv
- Tilbud om utforskningsamtale(r)

Hvem henviser til programmet?

---

75 % jordmor

20 % kvinnen selv tar kontakt

1 % fastlege

1 % psykiatri/DPS

1 % barnevernstjenesten

1 % rustjenester

2 % andre tjenester

Inklusjonskriterier

Inklusjonskriterier	Andel av deltakere
Opplevd omsorgssvikt, vold/overgrep, alvorlig mobbing	86 %
Psykiske vansker	86 %
Vedvarende eller alvorlige konflikter i parforholdet eller i andre relasjoner	49 %
Lite sosial støtte i familie og nettverk	46 %
Vedvarende lav inntekt/vanskelig økonomi	37 %
Kontakt med barnevernet i egen oppvekst	36 %
Ikke i arbeid/utdanning og lavt utdanningsnivå	30 %
Vansker med å nyttiggjøre seg av relevante tjenestetilbud	17 %
Rusmiddelproblemer	15 %
Ung mor	14 %

Vold i nære relasjoner

---

25 %

av deltakerne
opplever
pågående vold i
nære relasjoner

71 %

av deltakerne har
opplevd vold i
nære relasjoner
tidligere i livet

Antall deltakere

1002

deltakere er
inkludert i Sammen
på vei

388

deltakere har
fullført Sammen på
vei

297

deltakere er aktive
i Sammen på vei
nå

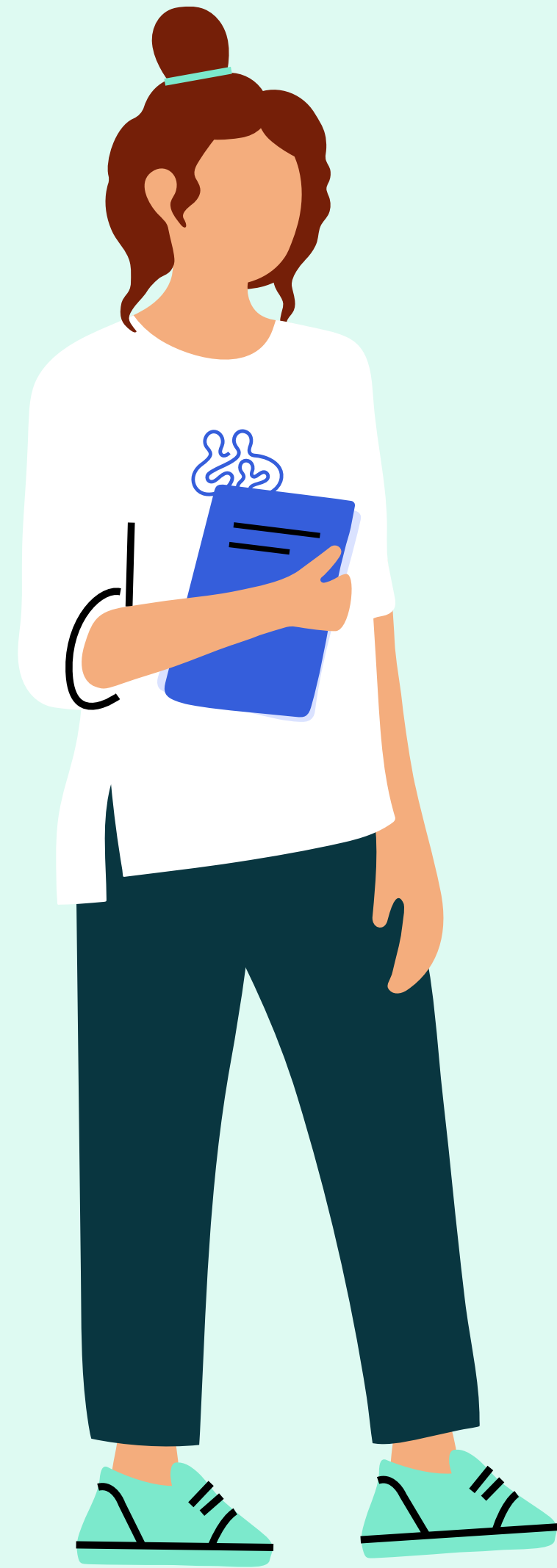

Familiesykepleieren

En familiesykepleier er en helsesykepleier eller jordmor som har fått opplæring i innholdet og metodene i Sammen på vei.

Familiesykepleieren

En familiesykepleier er en helsesykepleier eller jordmor som har fått opplæring i innholdet og metodene i Sammen på vei.

Opplæring

- Programmets innhold og struktur
- Metoder
  - Motiverende samtale (MI)
  - Marte Meo videoveiledning
  - Newborn Behavioral Observations (NBO)
  - Struktur for arbeid med vold i nære relasjoner

Familiesykepleieren

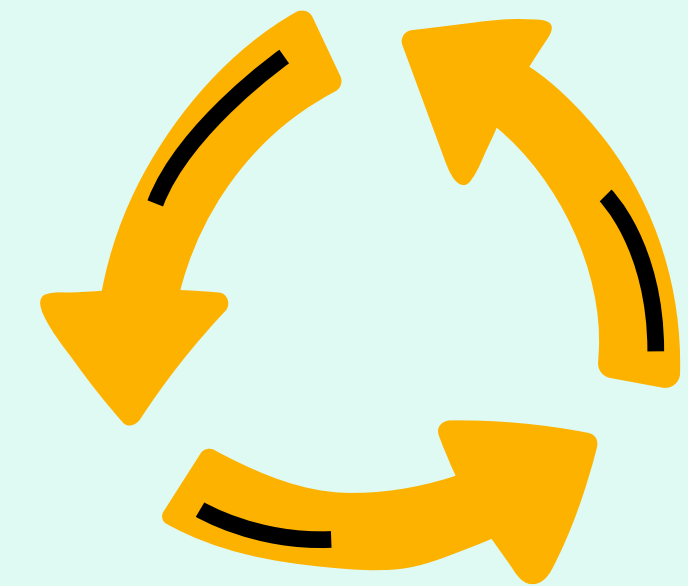
En familiesykepleier er en helsesykepleier eller jordmor som har fått opplæring i innholdet og metodene i Sammen på vei.

Opplæring

- Programmets innhold og struktur
- Metoder
  - Motiverende samtale (MI)
  - Marte Meo videoveiledning
  - Newborn Behavioral Observations (NBO)
  - Struktur for arbeid med vold i nære relasjoner

Veiledning og faglig utvikling

- Ukentlig individuell veiledning og teammøter
- Månedlig veiledning med psykolog og samspillsspesialist
- Månedlig samarbeidsmøte med barnevernet
- Strukturert datainnsamling til bruk i klinisk praksis

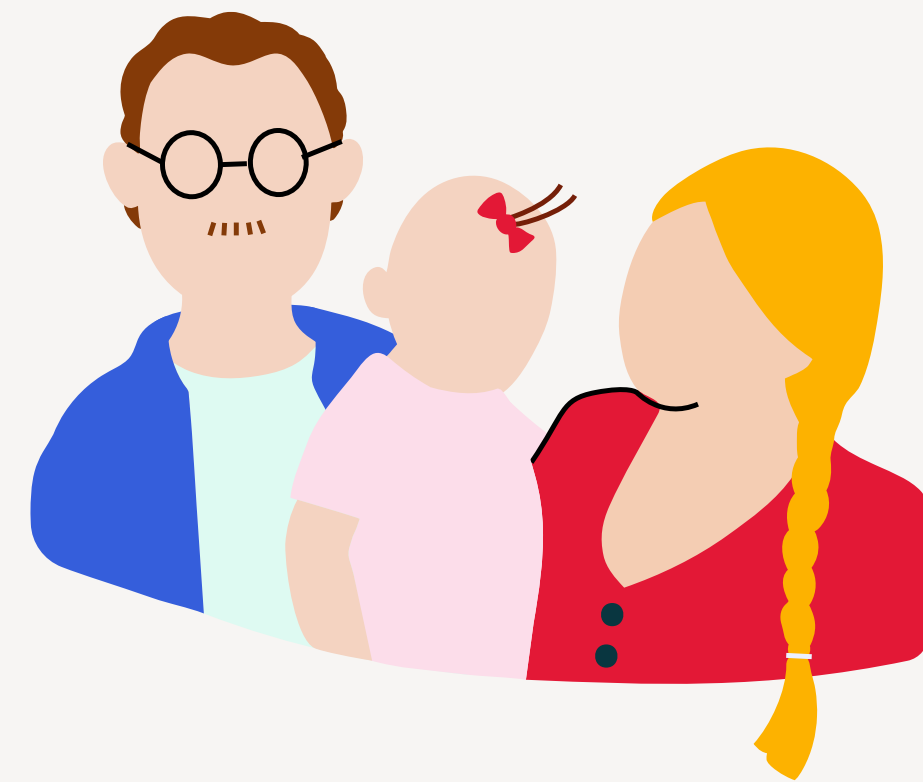

28393

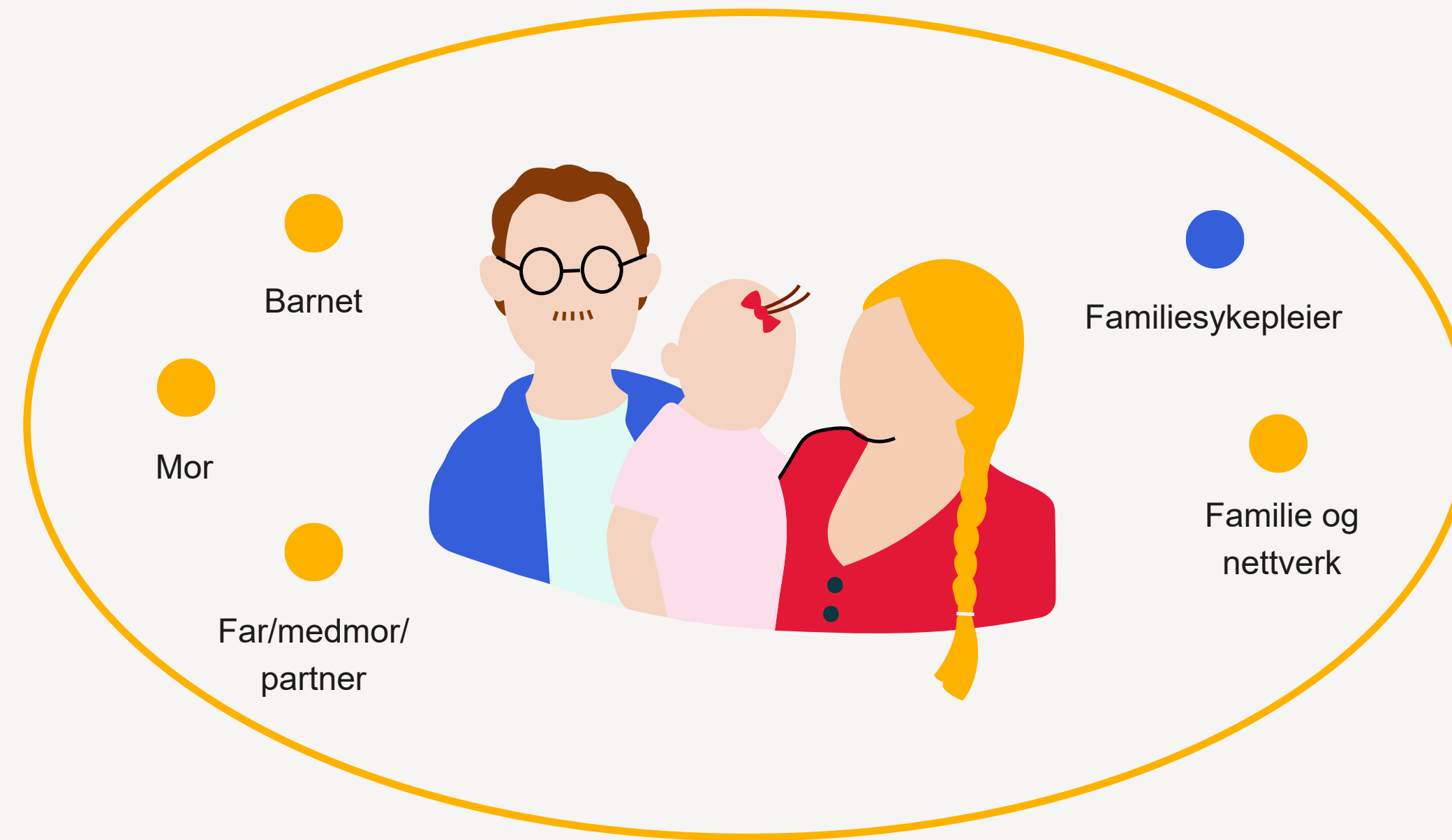
gjennomførte
hjemmebesøk

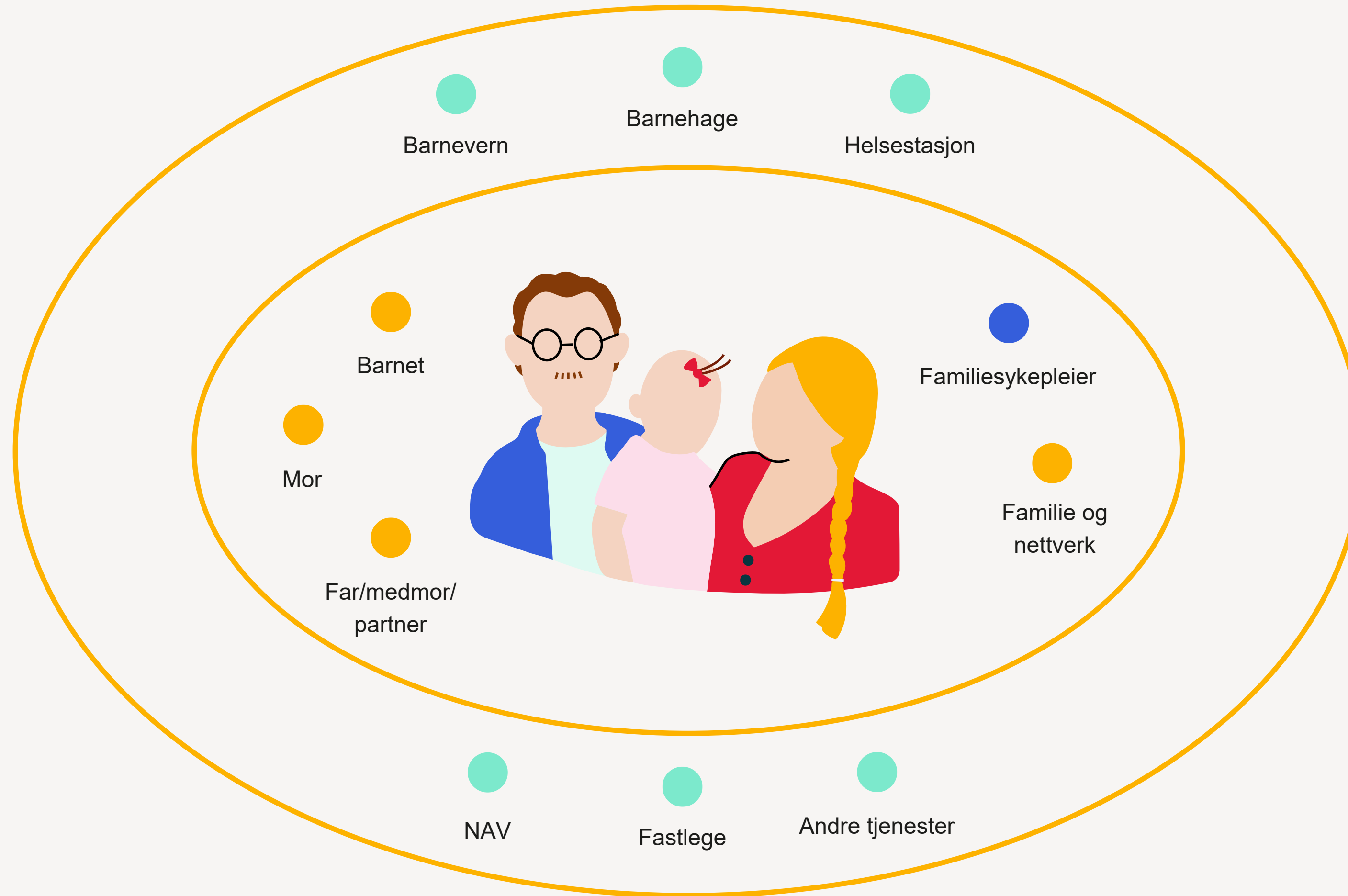
Involverte i programmet

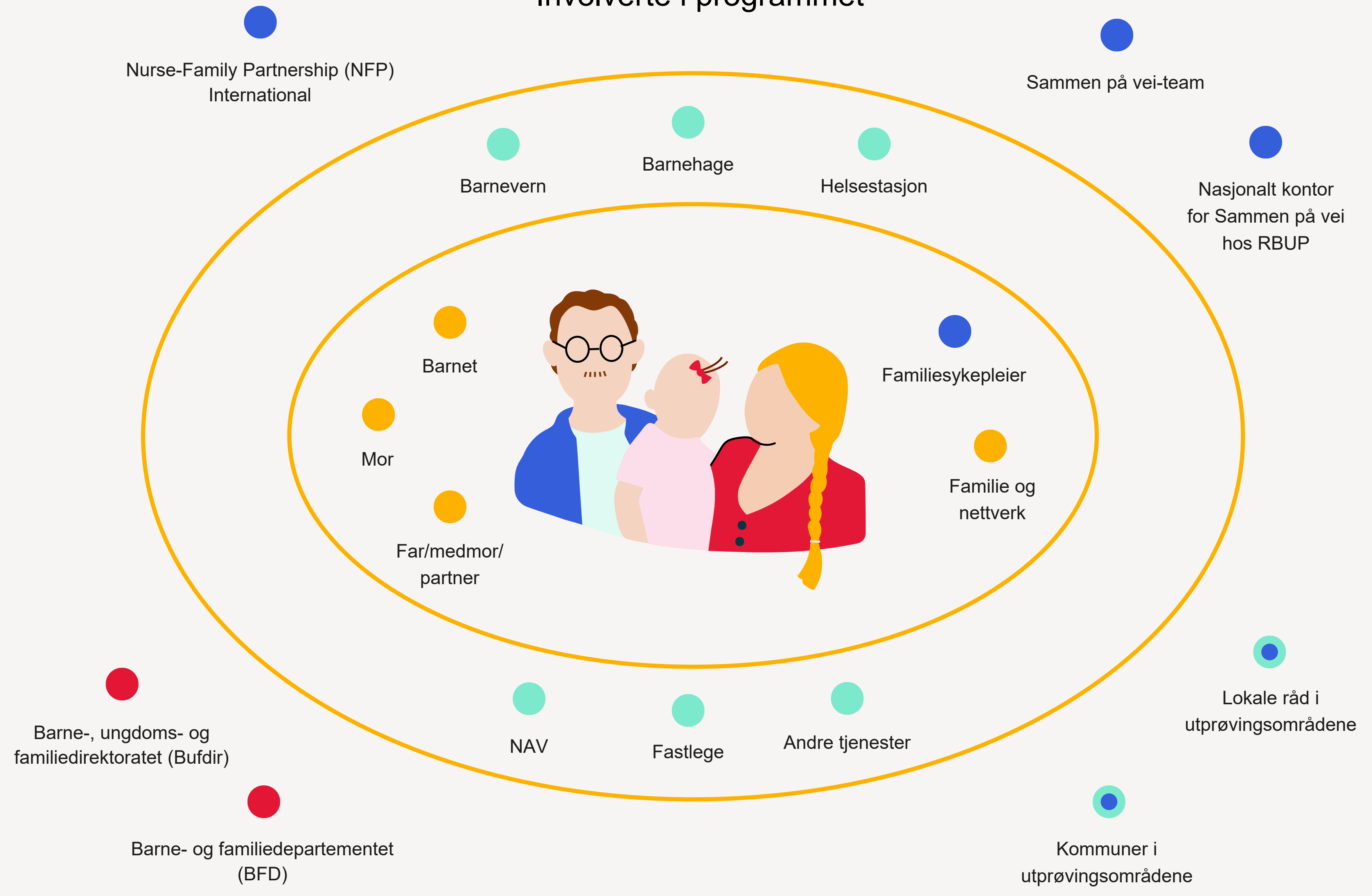
Involverte i programmet

Involverte i programmet

Involverte i programmet

Datainnsamling

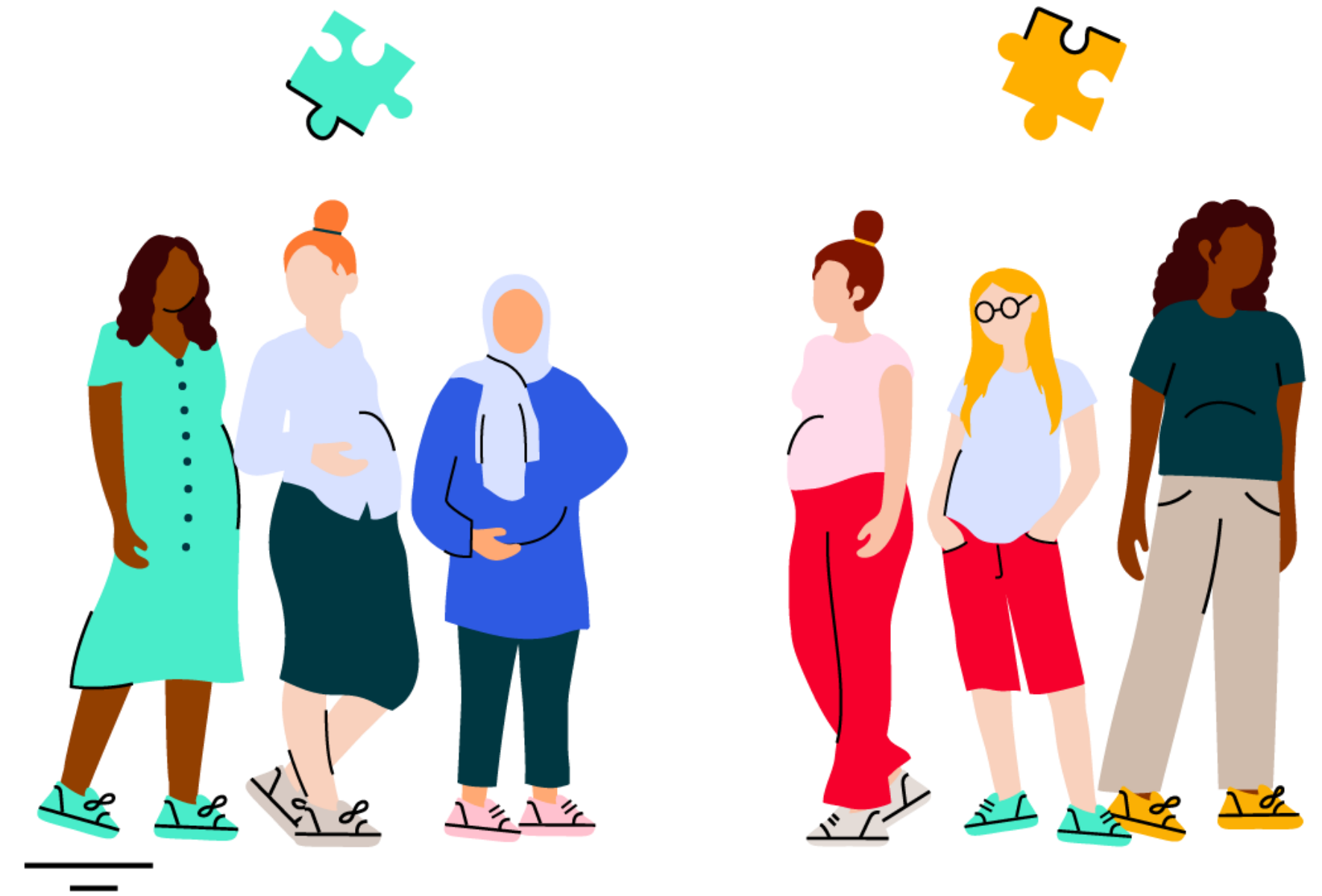
- Systematisk datainnsamling om hva vi gjør, hvem deltakerne er og hvordan det går med de underveis
- Data brukes på ulike nivå og til ulike formål
- Overføringsverdi til kommunale tjenester

Sammen på vei forskes på – Mor i Norge-studien

- Stor randomisert kontrollert studie fra OsloMet (ca. 900 deltakere)
- Mor i Norge-studien vil undersøke hvordan det går med de som skal bli mor for første gang og har behov for ekstra oppfølging

Virker Sammen på vei?

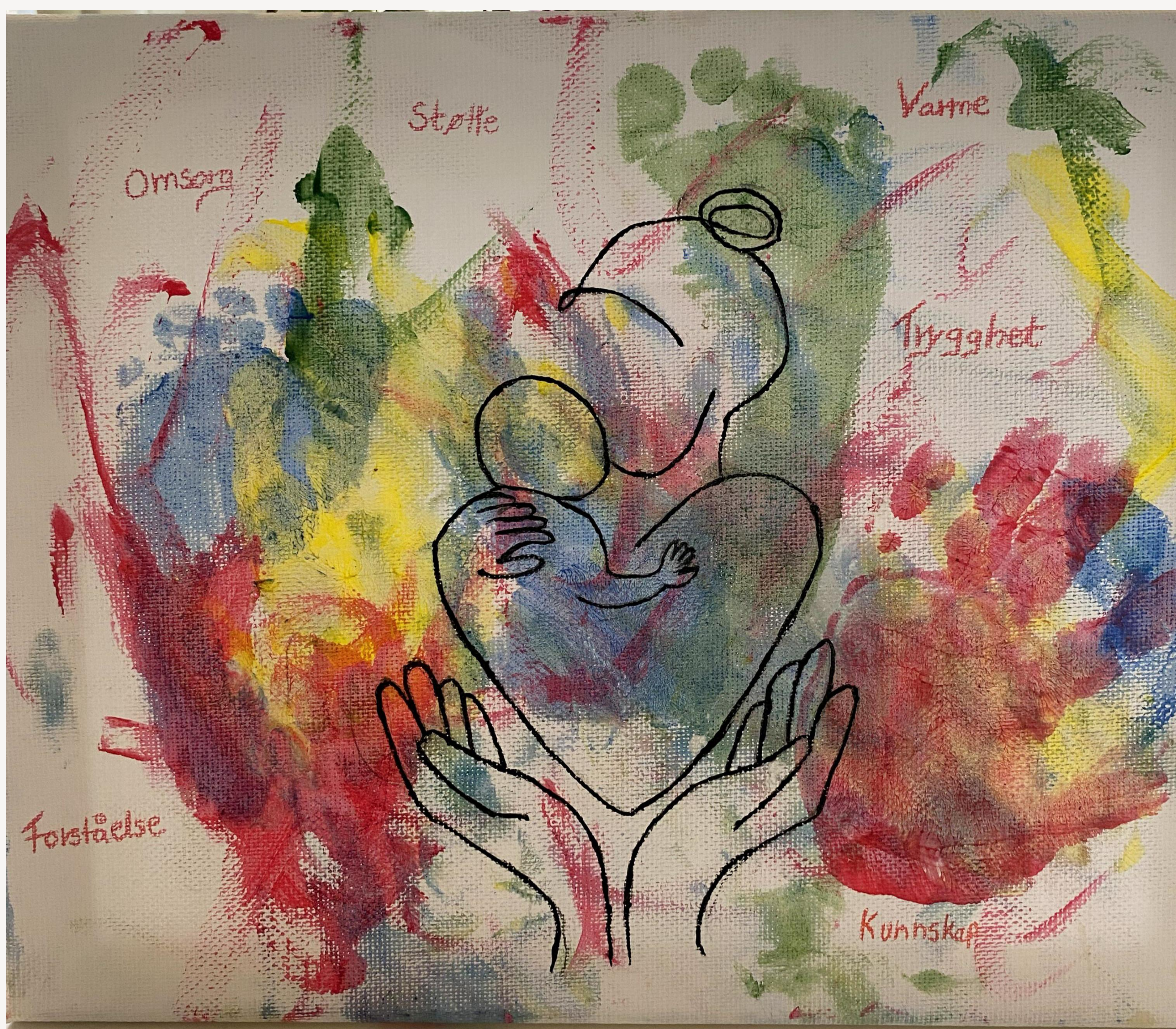

- Effektstudien vil gi noen svar
- Hva viser data som samles inn under utprøvingen?
- Hva kommer frem gjennom erfaringer, fra deltakere og ansatte i Sammen på vei og fra samarbeidspartnere og ledere?

**«Jeg er den [i familien]
som har klart å bryte
mønsteret»**

- Deltaker i Sammen på vei

Omsorg

Støtte

Varme

Tryghed

Forståelse

Kunnskap

«Det har vært helt nødvendig og så fantastisk på så mange måter. Det har vært tøft, vanskelig, utfordrende, men likevel så trygt og godt! Det å oppleve et svangerskap for første gang, og eventuelt ha en ryggsekk med ulik bagasje kan være veldig tøft og vanskelig for mange.

For meg har dette rett og slett hjulpet meg i å mestre å gjennomføre et svangerskap og alt det kan medføre underveis og i etterkant når en skal være mor for første gang.

Det å skape en relasjon til en fagperson med så mye kunnskap og kompetanse på ulike områder, som igjen også tar seg tid til å følge deg opp jevnlig, og over tid, og som virkelig ser hele mennesket og ikke bare enkeltområder er unikt.

Så for meg har dette rett og slett reddet liv, ikke bare mitt, men også barnet mitt sitt og familie.»

- Deltaker i Sammen på vei om oppfølgingen i programmet

Oppsummering

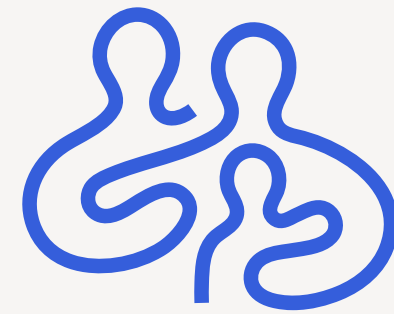

- **Vi lærer mye ved å følge implementeringsplan fordi vi vet hva vi gjør**
- **Datainnsamling bidrar til å sikre kvalitet og justere tiltak underveis**
- **Vi finner de som har sammensatte behov**
- **Tverrfaglig samarbeid er avgjørende**
- **Vi gir tilpasset, kunnskapsbasert tiltak i lang nok tid**
- **Erfaringene fra utprøvingen kan komme til nytte i andre tjenester**
- **Jordmødre har en avgjørende rolle når vi skal forebygge og tidlig inn.**
- **Det er dyrt å reparere, men billig å forebygge**
- **Gevinsten er stor for barn, familier og samfunnet**

Har vi lov til å la være?

Har vi råd til å la være?

Sammen på vei
Nurse-Family Partnership®

Takk for oppmerksomheten!

Mer informasjon på sammenpavei.no

Relevante lenker for mere info

- <https://sammenpåvei.no>

På hjemmesiden finnes lenker til alle relevante rapporter, under her bare et utvalg:

- Følgeevaluering:
<https://sammenpåvei.no/app/uploads/afi-folgeevaluering-sluttrapport-2019.pdf>
- Utredning av nasjonal utrulling av Sammen på vei:
https://sammenpåvei.no/app/uploads/rapport-nasjonal-utrulling-av-sammen-pa-vei_v1.0.pdf
- Forventet samfunnsnytte og konsekvenser for kommunene av Familie for første gang:
<https://osloeconomics.no/wp-content/uploads/2018/12/OE-rapport-2018-26-Forventet-samfunnsnytte-og-konsekvenser-for-kommunene-av-Familie-for-forste-gang.pdf>
- Gevinster for kommuner og samfunnet ved gode forebyggingstiltak. Bufdir:
https://cms.bufdir.no/siteassets/rapporter/forebygging/Gevinster_for_kommuner_og_samfunnet_ved_gode_forebyggingstiltak.pdf
- Om du ønsker kontakt eller har spørsmål:
sammenpåvei@r-bup.no eller
tine.aaserud@r-bup.no

